

Södertörns
MILJÖ- OCH HÄLSO
SKYDDSFÖRBUND

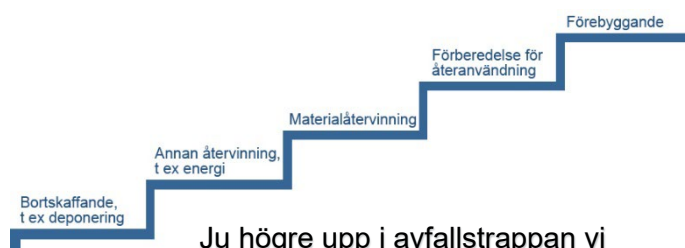

INFORMATION

Avfallshierarkin

–vad innebär den?

Avfallshierarkin, eller "avfallstrappan", visar i vilken ordning olika metoder ska användas vid hantering av avfall.

Ju högre upp i avfallstrappan vi kommer, desto bättre för miljön!

Vad är avfallshierarkin?

Avfallshierarkin är en del av ett EU-direktiv som är inskrivet i svensk lagstiftning och som reglerar hur vi ska hantera vårt avfall. Målet är att minska mängden avfall som uppstår i vårt samhälle och, när avfall ändå uppstår, att vi tar hand om avfallet på ett så miljö- och klimatmässigt bra sätt som möjligt.

Av miljöbalkens 2 och 15 kapitel framgår det att avfall ska hanteras enligt följande prioriteringsordning:

1. Förebyggande
2. Förberedelse för återanvändning
3. Materialåtervinning
4. Annan återvinning, t.ex. energiåtervinning
5. Bortskaffande, t.ex. deponering

Vad kan jag göra för att minska mängden avfall?

- Se över om ni kan sortera brännbart/plast i fler fraktioner.
- Rådfråga ett avfallsbolag om vilka avfallsslag som ni kan sortera ut.
- Arbeta för att minska spill i produktionen.
- Gör medvetna inköp av material.
- Använd recirkulerande system eller system för avdunstning.

Vem ansvarar för att avfallshierarkin följs?

Ansvar för att avfallet blir behandlat enligt avfallshierarkin ligger på den där avfallet uppkommer. Det innebär att du som

verksamhetsutövare har ett ansvar för det avfall som uppstår i din verksamhet. Ansvaret kan dock överlåtas till en annan om det framgår av avtal, lag eller annan författning. Om ni t.ex. har ett avtal med en avfallsmottagare överförs ansvaret för att avfallet blir rätt omhändertaget oftast till avfallsmottagaren. Även för kommunalt avfall och avfall som har producentansvar (t.ex. PET-flaskor, tidningar och pappersförpackningar) övergår ansvaret för hanteringen till insamlaren.

Beskrivning av varje steg i avfallshierarkin

Förebyggande

Med förebyggande menas att vi i första hand ska se till att skapa så lite avfall som möjligt. När avfallet minskar, minskar också påverkan på klimat och miljö. Det kan även löna sig ekonomiskt att minska mängden avfall som måste tas omhand eftersom kostnaderna för inköp och avfallshantering minskar. Det kan även gå åt mindre arbetstid till att ta hand om leveranser och avfall och lokalerna kan utnyttjas effektivare och arbetsmiljön bli bättre.

Återanvändning

Vid återanvändning används en produkt på nytt, utan att design eller material ändras. Mycket av det vi kastar är varken utslitet eller sönder, så om vi istället gav bort, sålde eller reparerade våra gamla prylar, skulle vi göra stora miljö- och energivinster. Släng alltså inte material i onödan, försök istället återanvända, underhålla, reparera och köpa begagnat. Träpallar, plastlådor och förvaringskärl kan till exempel användas flera gånger innan de inte går att återanvända längre.

Materialåtervinning

Om återanvändning inte är möjligt ska produkten som nästa steg materialåtervinnas. Det kan göras genom att vi sorterar förpackningar, komposterar matavfall och pantar burkar och flaskor.

För vissa produkter har producenten ett ansvar för att samla in och ta omhand sina uttjänta produkter. Det gäller bland annat batterier, bilar, däck, elektronik, förpackningar, returpapper och läkemedel. Ta reda på om ni har några produkter som omfattas av producentens

ansvar och som ni kan få hjälp med att återvinna på rätt sätt.

Annan återvinning

Om ett avfall inte kan återanvändas eller materialåtervinnas kan det istället energiåtervinnas. Det betyder att avfallets energi tillvaratas. När materialen bränns i ett kraftvärmeverk skapas energi som kan användas till fjärrvärme och el.

Bortskaffande

Bortskaffande genom t.ex. deponering är längst ned i avfallshierarkin - det ska vi i största möjliga mån undvika. På deponi läggs avfall som inte går att materialåtervinna och inte innehåller någon energi som kan tillvaratas. Deponeringen ska göras på ett sätt så att avfallet inte skadar människors hälsa eller miljö på kort eller lång sikt.

Vill du veta mer?

Tel. 08- 606 73 00

E-post: miljokontoret@smohf.se

Hemsida: www.smohf.se.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund arbetar med tillsyn på uppdrag av Haninge-, Nynäshamn- och Tyresö kommun.

Uppdaterad: april 2021